

Tijd voor excuses na de heksenjacht op de landbouwsector

De landbouwsector krijgt de laatste jaren steeds vaker de wind van voren. Telkens wanneer er ergens een milieuprobleem opduikt, lijkt het alsof de landbouwers als zondebok naar voren moeten worden geschoven, zowel in de pers als op de politieke tribune. Recent werden bij drinkwaterproductiecentra sporen van chemische schimmelbestrijders aangetroffen, wat leidde tot een golf van beschuldigingen vanuit de milieubeweging en verschillende politici richting onze sector. De nuance verdween volledig, terwijl de feiten amper grondig werden geanalyseerd. De boodschap was simpel en bekte goed: *"landbouwactiviteiten liggen aan de basis en de boeren zijn schuldig."*

Wat in deze discussie pijnlijk opvalt, is het gebrek aan technische kennis bij de critici. Er werd met belerende toon gesproken over de gevaren van gewasbeschermingsmiddelen, zonder dat men zich de moeite troostte om de chemische samenstelling en werkingsmechanismen ervan te begrijpen. Vooral de aardappel- en groentesector werden geïndiceerd, terwijl in die sectoren nauwelijks producten worden gebruikt die triazolen bevatten, de gewasbeschermingsmiddelen waar men zo panisch over deed. Het was opnieuw alsof men eerst de schuldige aanwees en pas daarna op zoek ging naar de feiten, wat in die kringen zelfs niet gebeurde. Intussen werd duidelijk waar een serieuze bron van vervuiling zit: bij een voedingsbedrijf in het leperse dat ingevoerde soja als grondstof heeft. Dit bevestigt dat ingevoerde producten niet zonder gevaar zijn voor ons milieu.

Het is niet de eerste keer dat de landbouwsector op deze manier wordt behandeld. We zagen het eerder met stikstof, mestbeleid en glyfosaat. Steeds opnieuw wordt er een karikatuur gemaakt van de boer als iemand die ondoordacht chemicaliën sproeit of bemesting toedient zonder rekening te houden met milieu en volksgezondheid. De realiteit is dat landbouwers meer dan ooit werken met strikte regelgeving, precisielandbouw en geavanceerde technologie. Gewasbescherming of bemesting is geen kwestie van lukraak handelen, maar van de weloverwogen inzet van middelen die nodig zijn om voedselproductie veilig te stellen. Dit is geen keuze uit gemakzucht, maar een pure noodzaak om op duurzame wijze te blijven produceren, gewassen te beschermen tegen ziektes en plagen, opbrengstverlies te beperken en planten te voeden.

Wat schrijnend is, is dat sommige politici zich maar al te graag laten meeslepen in de hysterie of die zelfs bewust mee aanzwengelen. De milieubeweging brengt een alarmerend rapport uit over drinkwaterkwaliteit, en binnen de kortste keren struikelen politici over elkaar om strengere regels en verboden voor de landbouwsector te eisen.

Maar waar blijft de kritische reflectie? Waar blijven de onafhankelijke studies die aantonen waar de vervuiling werkelijk vandaan komt? En vooral: waar blijft het besef dat de landbouwsector al jaar en dag onder een vergrootglas ligt en al strenge normen hanteert?

De beschuldigingen raken niet alleen de landbouwers zelf, maar ook de consumenten. Willen we een landbouwmodel waarbij lokale boeren onmogelijk worden gemaakt en we afhankelijk worden van voedselimport uit landen waar de milieunormen stukken lager liggen? Willen we echt een situatie waarin Europese boeren steeds verder worden uitgeknepen, terwijl producten uit gebieden met veel minder duurzame landbouwmethoden ongehinderd onze markt binnenkomen?

Het wordt tijd voor een eerlijke discussie, gebaseerd op feiten in plaats van emotie en activisme. De landbouwsector verdient respect in plaats van voortdurende verdachtmakingen. Wanneer komen de politiek en de milieubeweging met excuses voor de talloze ongefundeerde beschuldigingen? Of blijft de boer een makkelijk doelwit voor milieuproblemen waar hij nauwelijks verantwoordelijk voor is?

Bovendien moeten we oog hebben voor bredere milieuproblemen en invloeden vanuit de bredere maatschappij. Ondanks de zeer verre gaande inspanningen van de landbouwsector verbeteren de nitraatgehaltes in oppervlakte- en grondwater nauwelijks, ondanks opeenvolgende mestactieplannen. Wanneer wordt het onmiskenbare probleem van ongezuiverd huishoudelijk afvalwater in onze beken aangepakt? Opeenvolgende bevoegde politici verscholen en verschuilen zich achter budgettaire beperkingen, maar hoe verantwoord is dat excuus nog ten opzichte van de landbouwsector, die keer op keer strengere bemestingsnormen opgelegd krijgt zonder duidelijke verbetering van de waterkwaliteit?

Net zo bij het stikstofbeleid: intussen zou zowat iedereen moeten beseffen dat de gepolitiseerde aanpak niet de juiste is. Laat Duitsland, met zijn niet-stikstofaanpak voor het natuurbehoud, ons gidsland zijn, want Nederland is het al langer niet meer. Zelfs de huidige Nederlandse bewindsploeg lijkt nu te erkennen dat de Aerials-computermodellen die er gebruikt worden, niet betrouwbaar zijn en niet langer de basis kunnen zijn voor het te voeren beleid. Wanneer doet Vlaanderen hetzelfde met zijn VLOPS-model?

Hendrik Vandamme, landbouwer-voorzitter Algemeen Boerensyndicaat, op zoek naar respect.

#boerzktrespect | @voorzitter@absvzw.be | @hendrikABS

V.U.: Hendrik Vandamme, Industrierweg 53, 8800 Roeselare-Beveren | T 051 26 08 20 - info@absvzw.be - www.absvzw.be.
Redactie 'De Drietand': drietandmagazine@absvzw.be of T 051 26 08 29